

DENET DUYURU
Vergi

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Duyuru Tarihi : 15.03.2023
Duyuru No : 2023/024
Yayımlandığı Yer : T24 BAĞIMSIZ İNTERNET
GAZETESİ

Gökçen ÖZ ÇELİK
BDO Türkiye
Kıdemli Müdür/Vergi
SMMM

Gelir Vergisi Beyannamesinde Nasıl İade Edilecek Vergi Çıkıyor?

2022 yılında bir veya birden fazla işverenden elde ettiği stopaja tabi tutulmuş ücret gelirlerinin (kümülatif stopaj matrahlarının) toplamı 880.000 TL'yi aşanlar gelir vergisi beyannamesi vermek ve tüm ücret gelirlerini beyan etmek zorundalar.

Bununla birlikte birden fazla işverenden alınan ücretler toplamı 880.000 TL'yi aşmasa bile birinci işverenden sonraki işverenlerden alınan ücretlerin toplamı 70.000 TL'yi aşarsa yine tüm ücretler (ilk işverenden alınan ücretler dahil) beyan edilmelidir.

Gelir vergisi mükellefleri tarafından yıllık olarak verilen beyanname sonucunda, yıl içinde tevkif yoluyla ödenen vergiler;

- Öncelikle ilgili beyanname üzerinden hesaplanan vergiye mahsup edilir,
- Mahsuptan sonra kalan tutarın bulunması durumunda ise;

DENET DUYURU
Sayı : 2023/024/1

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2022 yılında 12,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 164'dan fazla ülkede bulunan 1.803 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 111.307 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

- Diğer vergi borçlarına mahsuben iade talep edilebilir,
- Nakden iade talep edilebilir.

Yalnızca tek işverenden aldığı beyana tabi ücret geliri bulunan mükellefler açısından zaten yıl içinde vergi tarifesi uygulanarak vergi kesilmektedir. Bu nedenle tek işverenden alınan ücret dışında beyan edilecek gelirleri (birden fazla işverenden alınan ücret, kira geliri, menkul sermaye iradı vb.) olmayanlar için ilave vergi çıkmayacağı gibi, matrahta yapılacak indirimler nedeniyle iade vergi çıkabilecektir.

Yıllık beyanname ile bildirilecek gelirler üzerinden çeşitli harcamalar (hayat/şahıs sigortaları primleri, eğitim ve sağlık harcamaları, bağış ve yardımlar vb.) indirim konusu yapılabilecektir.

Örneğin, gelir vergisi mükellefi Bay A'nın 2022 yılına ilişkin olarak 2023 yılında verdiği gelir vergisi beyannamesinde hesaplanan gelir vergisi 100.000 TL'dir. Ücret geliri üzerinden yapılmış olan gelir vergisi tevkifat tutarının 120.000 TL olması durumunda ilk mahsup beyanname üzerinden yapılarak, 20.000 TL iade edilecek gelir vergisi ortaya çıkacaktır. Beyanname üzerinde yapılan mahsup sonrası kalan 20.000 TL'nin diğer vergi borçlarına mahsuben veya nakden iadesi talep edilebilecektir.

Gelir Vergisi Beyannamesinde İade Çıkması Durumunda Vergi İadesini Nasıl Alabilirim?

2022 yılına ait yıllık gelir vergisi beyannamelerinin Mart/2023 ayının sonuna kadar beyan edilmesi gerekmektedir. Yıllık beyan süresi sonrasında tevkif yoluyla kesilen vergilerin beyannameye mahsubundan sonra kalan tutarın mahsup ve iade süreci 1 Nisan 2023 tarihinden itibaren vergi dairelerince yapılmaya başlanacaktır.

İade sürecinin başlamasıyla birlikte mükellefler **1 yıl** içerisinde elektronik ortamda nakden veya mahsuben iade talebinde bulunabilirler.

İade İçin Nasıl Başvurabilirim?

İade sürecinin başlamasıyla birlikte mükelleflerin 1 yıl içerisinde **elektronik ortamda** nakden veya mahsuben iade talebi başvurusunda bulunmaları gerekir.

Başvurular internet vergi dairesinden yapılabilmektedir. <https://intvrg.gib.gov.tr/>

Kesinti yoluyla ödenen vergilerden doğan gelir vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi (1A) seçeneği ile dilekçe verilmelidir.

İade edilecek tutar için "mahsuben" ya da "nakden" iade seçeneklerinden uygun olanı tercih edilmelidir.

Sadece Gelir/Kurum Vergisi İade Talep Dilekçesi (İ.T.D.) girişi iade işleminin tamamlanması için yeterli değildir. Sonraki aşamada "Gelir/Kurumlar Vergisi İade

İşlemleri” menüsündeki “Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talebi Girişi (GEKSİS)” seçeneğinden de giriş yapılmalıdır.

Vergi daireleri, sisteme girilen GEKSİS talep dilekçelerini kontrol etmekte, tespit ettiği uyumsuzluk ya da eksiklikler ‘Gelir/Kurumlar Vergisi İade Kontrol Raporu Görüntüleme (GEKSİS)’ bölümünden görüntülenebilmektedir.

Tüm bu aşamalardan sonra iadeye ilişkin belgelerin vergi dairesine iletilmesi gerekmektedir. İlgili belgeler vergi dairesine gitmeden, İnteraktif Vergi Dairesindeki “Genel Amaçlı Dilekçe” bölümü yardımıyla dilekçe ekinde sisteme yüklenerek iletilebilir.

Mahsuben Vergi İadesini Nasıl Gerçekleştirebilirim?

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyannamedeki mahsubundan sonra kalan kısmının **diğer vergi borçlarına mahsup yoluyla iade** talebinde bulunulabilir. Bu durumda vergi iadesi, mahsup talebi tutarına bakılmaksızın, **inceleme raporu ve teminat** aranılmadan yerine getirilir.

Mahsuben iade işleminde bağlı olunan vergi dairesine olan borçlar tercih edilebileceği gibi başka vergi dairelerine olan borçlar da mahsup edilebilir. Ayrıca vadesi geçmemiş borçlar (Ödeme süresi başlamış, ancak vadesi geçmemiş borçları olması halinde bu alan seçilecektir), vadesi geçmiş borçlar (Sistem tarafından otomatik olarak seçili gelmektedir) ve ileride tahakkuk edecek / ödenecek borçların mahsubuna ilişkin işlemler de yapılabilir.

Mükelleflerin talepleri üzerine gelir vergisi iade alacakları;

- Kendilerinin tüm vergi borçlarına (Gelir vergisi, gelir vergisi stopajı, MTV, harçlar vb),
- Muaccel hale gelmiş bir vergi borcu bulunmaması durumunda 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 114 ve 126 ncı maddeleri uyarınca hesaplanan zamanaşımı süresi içerisinde tahakkuk edecek/ödenecek vergi borçlarına,
- Ortağı buldukları adi ortaklık ve kollektif şirketler ile iş ortaklıklarının müteselsilen sorumlu oldukları vergi borçlarına,

mahsup edilebilir.

Tevkif yoluyla ödenen vergiden doğan iade alacağının vergi borcu dışındaki SGK’ya olan sigorta prim borçlarına, idari para cezaları vb. gibi borçlara mahsubu ise mümkün değildir.

Nakden Vergi İadesini Nasıl Alabilirim?

Öncelikli olarak nakden iade taleplerinin iade talep dilekçesi (1A-Gelir/Kurumlar Vergisi İ.T.D.) ile yapılması şarttır. Tevkif yoluyla ödenen vergilere ilişkin nakden iade edilecek tutarın 2023 yılında yapılacak başvurular için 151.000 TL’yi geçmemesi halinde iade talebi **inceleme raporu ve teminat** aranmaksızın yerine getirilir.

151.000 TL'yi aşan kısım için teminat mektubu verilerek inceleme raporu beklenmeksizin iadenin gerçekleştirilmesi de mümkündür.

İade talep dilekçesi (1A) ile birlikte bu dilekçenin "Nakden İadelere İlişkin Açıklamalar" kısmında yer alan eklenecek belgelerin eksiksiz ibraz edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Bu kapsamda;

- Ücret geliri elde edenler için işveren tarafından vergi kesintisinin yapıldığını gösteren yazının onaylı örneğinin,
- Gayrimenkul sermaye iradeli elde edenler için kira kontratının onaylı örneğinin,
- Menkul sermaye iradına ilişkin olarak kesintiyi yapan bankalar, özel finans kurumları, aracı kurumlar ve diğer kurumlar tarafından düzenlenen ve vergi kesintisinin yapıldığını gösteren belgenin onaylı örneğinin,
- Serbest meslek kazancı elde edenler için tevkif yoluyla kesilen vergilerin vergi sorumlusu adına tahakkuk ettiğini gösteren belgenin onaylı örneğinin,
- Eğitim, sağlık, bağış gibi indirim kalemlerine ait faturaların / makbuzların da vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir.

Nakden iade edilecek tutarın 2023 yılı için 151.000 Türk lirasını geçmesi durumunda aşan kısmın iadesi için başvurulması durumunda vergi incelemesine sevk edilecektir.

Nakden iade aşamasına gelmiş tevkif yoluyla kesilen vergilerin iadesinde, mükelleflerin talebinin olup olmadığına bakılmaksızın, inceleme sonucunda iadesi uygun görülen (yani iadesine hak kazanılan) tutarın;

- Öncelikle borçlunun tüm vergi dairelerine olan muaccel (vadesi gelmiş) borçlarına mahsup yapılması,
- Mahsup sonrası kalan bir tutarın bulunması halinde bu tutarın, borçlunun alacaklı amme idaresi olan Devletin gümrük mevzuatından doğan amme alacaklarını takiple görevli Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine bulunan muaccel borçlarına mahsup edilmesi,
- Bu mahsup sonrasında da iadesi gereken bir tutarın bulunması halinde borçlunun Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) olan ve 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen muaccel prim ve diğer borçlarına ödenmek üzere SGK'ya aktarılması

gerekmektedir.

Yukarıdaki borçların mahsubundan sonra kalan tutar mükellefe nakden iade edilmektedir.

Görüldüğü gibi iade süreci oldukça karmaşıktır. İade sürecini mükelleflerin bizzat yürütmeleri mümkündür. Ancak hem belge/bilgi toplama ve sunumu, hem de vergi dairesi nezdinde işlemlerin takibi gibi iade formaliteleriyle bizzat uğraşmak istemeyen mükellefler mali müşavirlerden destek alabilirler.